

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Landsbygdsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:854 av Sofia Skönnbrink (S)
Ersättning för vaccination mot blåtunga

Sofia Skönnbrink har frågat mig om regeringen tänker avsätta extra medel i vårändringsbudgeten för att stötta svenska lantbrukare i deras arbete med att bekämpa blåtungeviruset och på så sätt minska risken för en långvarig och mer omfattande smittspridning.

Det är givetvis allvarligt att sjukdomen blåtunga har nått Sverige och att den nu utgör en utmaning för svenska lantbrukare.

Vid utbrottet 2008 genomfördes en obligatorisk vaccinationskampanj med syfte att bekämpa utbrottet. Liknande insatser gjordes i andra EU-länder och bekämpningen hade avsedd effekt. Smittan utrotades, men till en hög kostnad. Vi står nu, 2025, inför en situation där smittan sprids samtidigt som den inte längre bekämpas av majoriteten av andra EU-länder, vilket innebär att sjukdomen sannolikt kommer att fortsätta cirkulera och bli en återkommande utmaning.

Regeringen har delegerat till Statens jordbruksverk att meddela föreskrifter om vilka sjukdomar som ska omfattas av epizootilagstiftningens tillämpningsområde. Statens jordbruksverk beslutade efter dialog med näringen under 2024 att lyfta bort sjukdomen blåtunga från epizootilagen (1999:657), den lag som reglerar hanteringen av allmänfarliga djursjukdomar, och därför upprättas inte längre några restriktioner eller restriktionszoner i händelse av utbrott.

Statlig finansiering av vaccination mot blåtunga skulle innebära ett statligt stöd till berörda lantbrukare. Ett nytt statligt stöd måste alltid föregås av noga överväganden kring stödets samhällsnytta, dess positiva effekter och eventuella risker. I frågan om stöd för vaccination mot blåtunga behöver sådana aspekter beaktas. Det finns dessutom ett EU-regelverk när det gäller statligt stöd att ta hänsyn till. Samtidigt vill regeringen beakta expertmyndigheternas bedömningar om vilka metoder som är effektiva för att hantera just den här sjukdomen. I detta fall kompliceras analysen till exempel av att tillgängliga vaccin inte är godkända och vaccinen heller inte skyddar fullt mot smittspridning och sjukdom.

Regeringen arbetar för närvarande med framtagande av vårändringsbudgeten för 2025 och jag kan inte föregå den processen.

Jag kan försäkra Sofia Skönnbrink att jag tar denna fråga på mycket stort allvar och att Regeringskansliet står i nära kontakt med expertmyndigheterna.

Stockholm den 12 mars 2025

Peter Kullgren